

BƯỚC 1. Bắt Đầu Vụ Của Quý Vị

- **Nguyên đơn** (người nộp các mẫu đơn đầu tiên cho tòa để xin ly dị hoặc ly thân hợp pháp) điền và nộp cho lục sự tòa ít nhất là mẫu *Đơn Xin—Hôn Nhân/Bạn Tình Chung Sống* (mẫu FL-100) và *Trát Tòa* (mẫu FL-110) và, nếu có con trong mỗi liên hệ này, một bản *Bản Tuyên Khai Theo Đạo Luật Đồng Nhất về Địa Phận Thẩm Quyền về Nuôi Giữ Trẻ và Thi Hành* (mẫu FL-105).
- Các mẫu đơn cần thiết để bắt đầu vụ của quý vị và chi tiết về lệ phí nộp đơn và các miễn khoản lệ phí có đăng ở mục “Nộp Đơn cho Vụ Của Quý Vị” tại courts.ca.gov/filing.
- Lục sự tòa sẽ đóng dấu và đưa lại bản sao các mẫu đơn đã nộp cho **nguyên đơn**.

BƯỚC 2. Tổng Đạt Các Mẫu Đơn

- **Người từ 18 tuổi trở lên**—không phải **nguyên đơn**—tổng đạt cho người phối ngẫu hoặc bạn tình chung sống (được gọi là **bị đơn**) tất cả các mẫu đơn từ Bước 1 và thêm một mẫu đơn để trống là *Trả Lời—Hôn Nhân/Bạn Tình Chung Sống* (mẫu FL-120) và nộp cho tòa một mẫu bằng chứng tổng đạt, chẳng hạn như *Bằng Chứng Tổng Trát* (mẫu FL-115), để cho biết đã tổng đạt cho bị đơn khi nào và bằng cách nào. (*Tổng đạt* có nghĩa là “giao đúng thủ tục pháp lý.”) Muốn biết thêm chi tiết, hãy xem “Tổng Đạt Các Mẫu Đơn Tòa Đầu Tiên” tại courts.ca.gov/filing.
- **Bị đơn** có 30 ngày để nộp và tổng đạt mẫu *Trả Lời*. Do đó, **nguyên đơn** phải chờ 30 ngày trước khi bắt đầu Bước 4.

BƯỚC 3. Tiết Lộ Chi Tiết Tài Chính

- Cùng lúc với Bước 1 hoặc trong vòng 60 ngày sau khi nộp *Đơn Xin*, **nguyên đơn** phải điền và nhờ tổng đạt các văn kiện sau đây cho **bị đơn**: *Bản Tuyên Khai Tiết Lộ* (mẫu FL-140), *Bản Tuyên Khai Lợi Tức* và *Chi Phí* (mẫu FL-150), *Bảng Liệt Kê Tài Sản và Nợ Nần* (mẫu FL-142) hoặc *Bản Tuyên Khai Tài Sản* (mẫu FL-160), và tất cả các đơn khai thuế bên nguyên đã nộp trong hai năm trước khi tổng đạt các văn kiện tiết lộ. Không phải nộp các văn kiện tiết lộ này cho tòa.
- Nếu **bị đơn** nộp mẫu *Trả Lời*, bị đơn cũng phải điền và tổng đạt cùng các văn kiện tiết lộ như vậy cho **nguyên đơn** trong vòng 60 ngày sau ngày nộp mẫu *Trả Lời*.
- Thời hạn 60 ngày để tổng đạt các văn kiện tiết lộ có thể được thay đổi bằng văn bản thỏa thuận giữa hai bên hoặc bằng lệnh tòa.
- **Nguyên đơn** và **bị đơn** mỗi bên phải nộp bản *Bản Tuyên Khai Về Tổng Đạt* (mẫu FL-141) cho tòa để nói rằng các văn kiện tiết lộ đã được tổng đạt. Nếu **bị đơn** không tổng đạt các văn kiện tiết lộ, **nguyên đơn** vẫn có thể hoàn tất vụ này mà không cần các văn kiện đó. Muốn biết thêm chi tiết, hãy xem see “Điền và Tổng Đạt Bản Tuyên Khai về Các Văn Kiện Tiết Lộ Tài Chính” tại courts.ca.gov/filing (bấm vào Bước 4).

BƯỚC 4. Hoàn Tất Vụ Ly Dị hoặc Ly Thân Hợp Pháp theo Một trong Bốn Cách

Bị Đơn không nộp mẫu Trả Lời (được gọi là “không trả lời”)

Không nộp mẫu Trả Lời và KHÔNG có văn bản thỏa thuận: Nguyên đơn chờ 30 ngày sau khi hoàn tất Bước 2 và chuẩn bị sẵn một mẫu *Phán Quyết* đề nghị (mẫu FL-180), cùng với tất cả các mẫu đơn cần thiết khác. Hãy xem “Vụ Thực Sự Không Trả Lời” tại courts.ca.gov/truedefault.

Không nộp mẫu Trả Lời NHƯNG có văn bản thỏa thuận: Nguyên đơn kèm theo văn bản thỏa thuận có chữ ký và thị thực của chứng khê cùng với mẫu *Phán Quyết* đề nghị (mẫu FL-180), cùng với tất cả các mẫu đơn cần thiết khác. Hãy xem “Vụ Thực Sự Không Trả Lời có Văn Bản Thỏa Thuận” tại courts.ca.gov/defaultagree.

Bị Đơn nộp mẫu Trả Lời

Nộp mẫu Trả Lời VÀ văn bản thỏa thuận: Bất cứ bên nào nộp mẫu *Ra Tòa, Điều Khoản, và Miễn Khoản* (mẫu FL-130) và mẫu *Phán Quyết* đề nghị kèm theo văn bản thỏa thuận và các mẫu đơn cần thiết khác. Hãy xem “Vụ Không Phán Quyết” tại courts.ca.gov/uncontested.

Nộp mẫu Trả Lời và KHÔNG có văn bản thỏa thuận: Hai bên phải ra tòa để được tòa giải quyết các vấn đề này. Hãy xem “Vụ Có Phán Quyết” tại courts.ca.gov/contested.

CÁC THÔNG BÁO QUAN TRỌNG

- Thời gian sớm nhất quý vị có thể ly dị là sáu tháng và một ngày kể từ một trong ba ngày sau đây (tùy theo ngày nào xảy ra trước): (1) ngày Bị Đơn được tổng đạt *Trát Tòa* (mẫu FL-110) và *Đơn Xin* (mẫu FL-100), (2) ngày nộp mẫu *Trả Lời* (mẫu FL-120), hoặc (3) ngày nộp mẫu *Ra Tòa, Điều Khoản, và Miễn Khoản* (mẫu FL-130). Ly thân hợp pháp không có thời gian chờ đợi. Quý vị **KHÔNG** ly dị hoặc ly thân hợp pháp cho đến khi tòa đưa ra *Phán Quyết* trong vụ của quý vị.
- Nếu quý vị cần các lệnh tòa về việc cấp dưỡng cho con, nuôi giữ con, thời gian nuôi dạy con (thăm viếng), chu cấp cho người phối ngẫu hoặc bạn đời, các lệnh cấm, hoặc những vấn đề khác, hãy nộp mẫu *Đơn Xin Cấp Lệnh* (mẫu FL-300) để xin các lệnh tạm thời. Hãy xem “Tin Tức về Đơn Xin Cấp Lệnh” tại courts.ca.gov/divorcerequests để biết thêm chi tiết.
- Hủy bỏ hôn nhân: Hãy xem courts.ca.gov/annulment để biết chi tiết về những trường hợp hủy bỏ hôn nhân.
- Quý vị phải thông báo cho tòa và bên kia về bất cứ thay đổi nào về địa chỉ gửi thư hoặc chi tiết liên lạc với quý vị. Hãy nộp và tổng đạt mẫu *Thông Báo Thay Đổi Địa Chỉ hoặc Chi Tiết Liên Lạc Khác* (mẫu MC-040) cho bên kia hoặc luật sư của họ để cho họ biết về thay đổi chi tiết liên lạc với quý vị.

Quý vị có ghi danh mỗi liên hệ bạn tình chung sống? Tiến trình ly dị hoặc ly thân hợp pháp của mỗi liên hệ bạn tình chung sống cũng giống như tiến trình nêu ở trang 1. Muốn biết chi tiết về cách chấm dứt mỗi liên hệ bạn tình chung sống tại tòa thượng thẩm, hãy xem courts.ca.gov/filing. Muốn biết quý vị có hội đủ điều kiện chấm dứt mỗi liên hệ bạn tình chung sống của mình qua Tổng Thư Ký Tiểu Bang hay không, hãy xem courts.ca.gov/summdissodp. Ghi Chú: Có thể có các khác biệt về thuế liên bang và những vấn đề khác cho mỗi liên hệ bạn tình chung sống. Hãy nhờ luật sư có kinh nghiệm về luật bạn tình chung sống cố vấn.

Nếu quý vị muốn ly thân hợp pháp thì sao? Tiến trình ở trang 1 cũng như vậy, nhưng quý vị sẽ **KHÔNG** có *Phán Quyết* cho ly thân hợp pháp trừ phi cả hai bên thỏa thuận ly thân hợp pháp HOẶC nếu **bị đơn** không nộp mẫu *Trả Lờì*. Nếu cả hai bên thỏa thuận ly thân hợp pháp nhưng không bắt đồng về những vấn đề khác, hai bên phải ra tòa để tòa giải quyết các vấn đề đó. Quý vị **KHÔNG** ly thân hợp pháp cho đến khi nhận được một *Phán Quyết* có chữ ký của tòa. Muốn biết thêm chi tiết, hãy xem “Ly Thân Hợp Pháp” tại courts.ca.gov/legalseparation. SAU KHI tòa đưa ra phán quyết cho ly thân hợp pháp, nếu quý vị quyết định là mình muốn ly dị, quý vị phải nộp đơn xin ly dị trong một vụ mới và đóng lệ phí nộp đơn mới.

Nhờ giúp để giải quyết những vụ ly dị hoặc ly thân hợp pháp

Quý vị có thể muốn giải quyết một số hoặc tất cả những vấn đề trong vụ ly dị hoặc ly thân hợp pháp mà không phải xin tòa quyết định cho mình. Quý vị và người phối ngẫu hoặc bạn tình chung sống có thể lập văn bản thỏa thuận với nhau và nộp vào vụ của mình. Nhưng thỏa thuận của quý vị phải theo đúng tất cả các điều kiện pháp lý.

Các Dịch Vụ Tòa Án

- **Nhân Viên Trợ Giúp về Luật Gia Đình và Trung Tâm Tự Giúp** giúp về các mẫu đơn của tòa và chỉ dẫn. Họ có thể cung cấp các mẫu thỏa thuận và chi tiết khác và, trong một số trường hợp, giúp hòa giải.
- **Các Dịch Vụ của Tòa Gia Đình.** Nếu quý vị và người cha hoặc mẹ kia đã có sẵn một vụ về luật gia đình và đã nộp mẫu *Đơn Xin Cấp Lệnh* (mẫu FL-300) để xin các lệnh về nuôi giữ con và thăm viếng (thời gian nuôi dạy con), tòa sẽ giới thiệu quý vị đến các Dịch Vụ của Tòa Gia Đình. Họ cung cấp dịch vụ hòa giải nuôi giữ con hoặc đề nghị cố vấn về nuôi giữ con để giúp cả hai bên có một kế hoạch nuôi dạy con thích hợp nhất với quyền lợi của trẻ. Ghi Chú: Họ không thể giúp về các vấn đề tài chánh.
- **Hội Nghị Giải Quyết.** Một tiến trình không chính thức để một thẩm phán hoặc luật sư có kinh nghiệm gặp hai bên cùng các luật sư của mình để thảo luận nội vụ và lập trường và đề nghị giải pháp. Hai bên có thể đồng ý với các đề nghị đó hoặc dùng các đề nghị đó để giúp thảo luận thêm để giải quyết.

Các dịch vụ tư nhân (quý vị có thể thuê để giúp quý vị giải quyết vụ của mình):

- **Luật Sư.** Luật sư có thể giúp thương lượng các thỏa thuận giữa các bên và đại diện quý vị trong các phiên tòa và phiên xử.
- **Luật Sư Cộng Tác.** Luật sư đại diện mỗi bên nhưng không ra tòa. Họ cố đạt được thỏa thuận. Nếu cần phải ra tòa, hai bên phải thuê luật sư mới.
- **Nhân Viên Hòa Giải.** Luật sư hoặc nhân viên cố vấn giúp hai bên liên lạc với nhau để thăm dò những cách giải quyết và đạt được giải pháp chấp nhận được đối với cả hai bên.

Tôi có thể nhờ giúp ở đâu?

Tờ thông tin này chỉ cung cấp tin tức cơ bản cho quý vị về vấn đề ly dị hoặc ly thân hợp pháp và không phải để cố vấn pháp lý. Nếu quý vị muốn nhờ cố vấn pháp lý, hãy nhờ luật sư giúp. Quý vị cũng có thể:

- Liên lạc với nhân viên trợ giúp về luật gia đình hoặc trung tâm tự giúp tại tòa của quý vị để biết chi tiết, các mẫu đơn của tòa, và giới thiệu đến các nguồn tài nguyên trợ giúp pháp lý địa phương. Muốn biết thêm chi tiết, hãy xem courts.ca.gov/courresources.
- Tìm một luật sư qua một dịch vụ giới thiệu luật sư được chứng nhận trên website của Luật Sư Đoàn Tiểu Bang California: calbar.ca.gov/LRS hoặc gọi số 866-442-2529 (miễn phí).
- Thuê một nhân viên hòa giải tư nhân. Muốn biết thêm chi tiết về các dịch vụ của tòa và tư nhân, hãy xem courts.ca.gov/selfhelp-adr.htm.
- Tìm tin tức trên website của Trung Tâm Tự Giúp Trên Mạng của Tòa Án California: courts.ca.gov/selfhelp.
- *Tìm dịch vụ trợ giúp pháp lý miễn phí hoặc giá rẻ (nếu quý vị hội đủ điều kiện) tại lawhelpcalifornia.org.*
- Tìm tin tức tại thư viện luật địa phương hoặc thư viện công cộng.

Nếu có bạo hành trong nhà thì sao?

Nếu có bạo hành trong nhà hoặc có lệnh bảo vệ hoặc lệnh cấm, hãy nói chuyện với một luật sư, nhân viên cố vấn, hoặc nhân viên hòa giải trước khi lập thỏa thuận.

Muốn được giúp về nạn bạo hành trong nhà, hãy gọi cho Đường Dây Hotline Toàn Quốc về Bạo Hành Trong Nhà: 800-799-7233; TDD: 800-787-3224; hoặc 211 (nếu có trong khu vực quý vị).